Læringsverkstedet

SOLKOLLEN

ÅRSPLAN 2019–20

Solkollen barnehage Hellemyr

Vi får verdens viktigste verdier til å vokse

Barnehagens samfunnsmandat

Barnehagen skal gi barn under opplæringspliktig alder gode utviklings- og aktivitetsmuligheter i nær forståelse og samarbeid med barnas hjem (Barnehageloven, 2005, § 1 Formål). ‘
Barnehagens samfunnsmandat er, i samarbeid og forståelse med hjemmet, å ivareta barnas behov for omsorg og lek og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Lek, omsorg, læring og danning skal ses i sammenheng.

Formål med barnehagens årsplan

Barnehagen skal være en pedagogisk virksomhet som skal planlegges og vurderes. Barnehagens pedagogiske arbeid skal være begrunnet i barnehageloven og rammeplanen. Rammeplanen påpeker at årsplanen er et arbeidsredskap for personalet som skal dokumentere barnehagens valg og begrunnelser.
Med utgangspunkt i rammeplanen skal barnehagens samarbeidsutvalg fastsette en årsplan for den pedagogiske virksomheten.

Årsplanen er et dokument som skal synliggjøre vår hverdag og pedagogikk. Den bygger på vårt kristne verdisyn og visjonen: «Vi får verdens viktigste verdier til å vokse».

Årsplanens funksjon

Årsplanen skal synliggjøre hvordan barnehagen omsetter barnehagelov i praksis, og arbeider målrettet for å sikre det pedagogiske arbeidet. Ifølge rammeplanen har planlegging av barnehagens innhold og pedagogiske arbeid flere funksjoner:

- Personalet får grunnlag til å tenke og handle systematisk i det pedagogiske arbeidet
- Det gir kontinuitet og progresjon for enkeltbarn og barnegruppen
- Synliggjør barnehagens fortolkning og realisering av rammeplanen
- Gir utgangspunkt for refleksjon og utvikling av virksomheten

Barnehagens årsplan er også et viktig dokument for eier og myndighetenes oppfølging og tilsyn med barnehagen.

Taushetsplikt, opplysningsplikt og politiattest

Alle som jobber i barnehagen er pålagt taushetsplikt og opplysningsplikt i forhold til informasjon vedrørende barna, foresatte og personalet. Videre må alle som jobber i barnehagen legge fram politiattest ved tiltredelse. Attesten skal vise om vedkommende er siktet, tiltalt eller dømt for seksuelle overgrep.

Barnehagen har mange samarbeidspartnere: Pedagogisk psykologisk tjeneste (PPT), helsestasjon, skoler, Universitetet/Høyskole barnevern etc. Barnehagen har en lovpålagt opplysningsplikt til barnevernet som gjelder forhold de blir kjent med der barns helse eller liv står i fare. Foreldre/foresatte vil bli informert og involvert i saker som gjelder deres barn.

Innhold

Velkommen til Læringsverkstedet Solkollen Hellemyr 4
Barnehagen vår 4
Visjon 5
Visjonen i lys av Solkollens verdier 5
Mål og verdier 6
Barnehagens formål og innhold 9
Vårt pedagogiske konsept 11
Årets satsningsområde 15
Nærværende voksne 15
Barnehagens satsingsområde 2019–2020 15
Barns medvirkning 16
Samarbeid mellom barnehage og foreldre 16
Overganger 17
Vår pedagogiske virksomhet 18
Rammeplanens 7 fagområder = Læringsverkstedets 5 fagtema 19
Barnehagens arbeid med fagområdene 20
Et godt måltid 21
Bakgrunnsdokumenter 22

Velkommen til Læringsverkstedet Solkollen Hellemyr

Vi ser frem til et nytt og spennende år med fokus på lekende læring, samspill og mestring. Hver dag ønsker vi å se verdens viktigste verdier vokse, og vi gjør det ved å ha hjerte for at hvert enkelt barn skal bli den beste utgaven av seg selv.

Barnehagen vår

Solkollen barnehage Hellemyr åpnet 13. desember 2001. Barnehagen ligger i et etablert boområde, og var i mange år eid av Filadelfia Kristiansand. Fra 1. september 2016 overtok Læringsverkstedet AS som eier. Læringsverkstedet bygger nå opp en landsdekkende organisasjon for barnehager med tillegg til formålsparagrafen.

Solkollen barnehage Hellemyr er en barnehage med 7 avdelinger. Vi har egen gymsal og ulike grupperom som avdelingene benytter seg av daglig. Vi ønsker at navnene på avdelingene skal være med å understreke vårt ønske om å være inkluderende, skape likeverd og likestilling.

Armkroken	Tilgjengelige voksne som tilbyr et fang og en armkrok, og skaper trygghet og varme.
Hjerterommet	Omsorg, trygghet og hjertevarme skapes i menneskemøter.
Skattkammeret	Barn er skatter som er verdifulle, individuelle, ulike og strålende.
Smilehullet	Smil, humor og kreativitet gir farger til et inkluderende fellesskap.
Øyeblikket	Vi er bevisste på å ta vare på de magiske øyeblikkene, å være tilstede i øyeblikket.
Håndtrykket	Barna skal kunne finne en trygg og varm hånd som kan gi støtte å gi omsorg.
Fotsporet	Tilgjengelige voksne som går opp veien, og gjør det trygt å følge i deres fotspor.

Læringsverkstedet er en privat barnehagekjede som eier og driver barnehager i store deler av Norge. Læringsverkstedet Solkollen er et eget konsept, og blir drevet med kristent tillegg til formålsparagraf for barnehagedrift. Med denne formålsparagrafen, et ressurssterkt personalet og i samarbeid med hjemmet, skaper vi en trygg barnehage.

I våre barnehager får barn et godt grunnlag for livslang læring – i kunnskap, vennskap, trygghet og glede. Vårt pedagogiske arbeid med barna bygger på lekende læring, samspill og mestring.

For mer informasjon om Læringsverkstedet Solkollen og våre barnehager se vår hjemmeside: https://laringsverkstedet.no

Barnehagens samfunnsmandat

Barnehagen skal gi barn under opplæringspliktig alder gode utviklings- og aktivitetsmuligheter i nær forståelse og samarbeid med barnas hjem (Barnehageloven, 2005, § 1 Formål).

Visjon

Vi ser på barna som verdens viktigste verdier og det mest verdifulle vi har. Barna er verdens framtid. Vår visjon peker framover og viser vei for alt av arbeid i Læringsverkstedet:

Vi får verdens viktigste verdier til å vokse

I våre barnehager arbeider vi for at alle barn skal få et best mulig grunnlag for videre utvikling, læring og et godt liv. Vi ønsker at barna skal vokse i kunnskap og mestring, i trygghet og empati.

Visjonen i lys av Solkollens verdier

Våre ansatte jobber med «hjertet», og er opptatt av å sette gode spor i barna. De voksne som arbeider i Solkollen skal kjennetegnes ved å være nærværende, hjertevarme og skape et trygt sted å være barn, forelder og ansatt. Med Jesus som forbilde viser vi hvordan alle mennesker skal møtes med raushet og respekt, og et menneskesyn hvor alle er like verdifulle. Derfor er slagordet i Solkollen: «Med hjerte for alle»

Mål og verdier

Målet for Læringsverkstedet Solkollen er å være en del av den gode barndom med forankring i kristne grunnverdier, og et inkluderende og utviklende fellesskap.

- Vår verdiformidling er forankret i kristen tro og tradisjon
- Vi er et godt tilbud for hele familien
- Vi ivaretar personalet i et inkluderende og utviklende miljø
- Vi engasjerer oss i nærmiljøet
- Voksne er lekne og ambisiøse
- Voksne er rause og tydelige

Barnehagen bidrar til å danne et godt grunnlag for livslang læring og aktiv deltagelse for barna i et demokratisk samfunn. Å møte individets behov for omsorg, trygghet, tilhørighet og anerkjennelse og å sikre at barna får ta del i og medvirke i fellesskap, er viktige verdier som skal gjenspeiles i barnehagen. Ifølge rammeplanen skal barnehagens verdigrunnlag formidles, praktiseres og oppleves gjennomgående i barnehagens pedagogiske arbeid

Verdiene er:

- **Demokrati**
- **Mangfold og gjensidig respekt**
- **Likestilling og likeverd**
- **Bærekraftig utvikling**
- **Livsmestring og helse**

Demokrati

«Gjennom å delta i barnehagens fellesskap skal barna få mulighet til å utvikle forståelse for samfunnet og den verden de er en del av. Alle barn skal kunne få oppleve demokratisk deltagelse ved å bidra og medvirke til barnehagens innhold» (Rammeplanen s. 8)

I Solkollen barnehage:

- får barna være med å påvirke innholdet i hverdagen
  Småbarn: observerer vi barnas tegn, signaler og kroppsspråk
  Store barn: har vi demokratisk avstemning med barna i forhold til alder
- lytter vi til hva barna er opptatt av
- gir vi rom til at barna kan komme med egne ønsker

Mangfold og gjensidig respekt

«Barna skal få oppleve at det finnes mange måter å tenke, handle og leve på. Barnehagen skal vise hvordan alle kan lære av hverandre og fremme barnas nysgjerrighet og undring over likheter og forskjeller. Barnehagen skal bruke mangfold som en ressurs i det pedagogiske arbeidet» (Rammeplanen s. 9).

I Solkollen barnehage:

- har vi en trygg og god tone
- gleder vi oss sammen over hverandres mestring
- skal barna merke at de er likt av de voksne
- møter vi alle med raushet og respekt
- har vi Jesus som rollemodell i vårt arbeid med mennesker
- verdsetter og synliggjør vi mangfoldet vi har i barnegruppene
- oppfordrer vi barn og voksne til å være nysgjerrige og undres sammen over likheter og forskjeller

Likestilling og likeverd

«Barnehagen skal motvirke alle former for diskriminering og fremme nestekjærlighet. Alle skal ha like muligheter til å bli sett, hørt og oppmuntret til å delta i fellesskap i alle aktiviteter i barnehagen (Rammeplanen s 10).

I Solkollen barnehage:

- deler vi barna daglig inn i smågrupper med en voksen slik at hver enkelt blir sett og hørt
- oppmuntres barna til å delta i felleskap i ulike aktiviteter gjennom leken
- har vi nulltoleranse for mobbing og diskriminering
- har vi lav terskel for å kontakte foreldre i utfordringer
- er barns trivsel de voksnes ansvar
- bruker vi læringsverkstedets handlingsplan mot mobbing systematisk

Bærekraftig utvikling

«Barna skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Bærekraftig utvikling handler om at mennesker som lever i dag får dekket sine grunnleggende behov uten å ødelegge framtidige generasjoners mulighet til å dekke sine. Barnehagen skal bidra til at barna kan forstå at dagens handlinger har konsekvenser for framtiden» (Rammeplanen s.10).

I Solkollen barnehage:

- ønsker vi å være med på å skape et trygt sted for barn å vokse opp i
- engasjerer vi oss i samarbeid med barnehager og skole i bydelen
- vektlegger vi tur-glede og gode naturopplevelser
- viser vi respekt for livet i naturen

Livsmestring og helse

Barnas fysiske og psykiske helse skal fremmes i barnehagen. Barnehagen skal bidra til å forebygge krenkelser og mobbing. Barna skal få støtte i å mestre motgang, håndtere utfordringer og bli kjent med egne og andres følelser. Barnehagen skal fremme barns bevegelsesglede og motoriske utvikling. Vi skal bidra til at barna utvikler matglede og sunne helsevaner. Barna skal ha mulighet til ro, hvile og avslapping (Rammeplanen s.11).

Læringsverkstedet har i samarbeid med Inger Lise Andersen og Siri Søftestad utviklet samtaleverktøyet «Kroppen er min!» som skal brukes i temaarbeid i Skoleklubben. Hovedmålsettingen med «Kroppen er min!» er å styrke barnehageansattes kompetanse på å kommunisere med barn om kropp, grenser, krenkelser, omsorgssvikt, vold og seksuelle overgrep. Vi ønsker å styrke barnas begrepsapparat, selvfølelse, egenverd, og respekt for egne og andres identitet, kropp og grenser. Målsettingene skal nås gjennom et gruppebasert samtaleverktøy som gir barna innsikt i, og begreper for:

- forskjellen på hva som er lov og ikke lov å gjøre med andres kropp. Dette inkluderer normalisering av åpenhet om alle kroppsdeler, og om krenkelser, omsorgssvikt, vold og seksuelle overgrep.
- forskjellen på gode og vonde erfaringer, gode og vonde hemmeligheter.
- hva de skal gjøre og hvem de skal henvende seg til hvis noen gjør noe med dem som de ikke liker, ikke forstår eller syns er vondt, ekkelt eller rart.

I Solkollen barnehage:

- har vi fokus på å snakke om følelser og om hvordan vi har det
- bruker vi samtaleverktøyet «Kroppen er min»
- tar vi hensyn til barns behov for hvile og har daglig hvilestund
- bruker vi «Hjerteprogrammet»
- jobber vi med konseptet «Et godt måltid»
- legger vi opp til varierte grov-/ finmotoriske aktiviteter ute og inne

Barnehagens formål og innhold

Barnehageloven § 1.*Formål*
«Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene.

Barna skal få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. De skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter. De skal ha rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetninger.

Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering».

Tillegg §1 a:
Læringsverkstedet Solkollen er verdimessig forankret i kristen tro og tradisjon. Dette verdigrunnlaget formidles blant annet gjennom sang og musikk, bibelfortellinger og kristen høytidsmarkering.

«Barnehagens verdigrunnlag skal formidles, praktiseres og oppleves i alle deler av barnehages pedagogiske arbeid. Barnehagens samfunnsmandat er, i samarbeid og forståelse med hjemmet, å ivareta barns behov for omsorg, lek og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling.» Rammeplan for barnehagen a 1.8.17

Hvert barn er et unikt og verdifullt menneske som skal møtes med respekt og anerkjennelse.

- **Omsorg og lek, læring og danning**
- **Vennskap og fellesskap**
- **Kommunikasjon og språk**

Omsorg og danning

I vår barnehage skal alle barna oppleve å bli sett, forstått, respektert og få den hjelp og støtte de har behov for. «Barnehagen skal fremme samhold og solidaritet samtidig som individuelle uttrykk og handlinger skal verdsettes og følges opp. Barnehagen skal bidra til at barna kan forstå felles verdier og normer som er viktige for fellesskapet. Barna skal støttes i å uttrykke synspunkter og skape mening i den verden de er en del av. Barnehagen skal bidra til at barna utvikler kritisk tenkning, etisk vurderingsevne og evne til å yte motstand slik at de kan bidra til endringer».

I Solkollen barnehage:

- har vi et målrettet arbeid med trygghet og tilhørighet i tilvenningsperioden
- får nye familier en tilknytningsperson og velkommensamtale i tilvenningsperioden
- er dagsplanen forutsigbar og med rom for fleksibilitet og tid til enkeltbarn
- har vi tilstedeværende voksne som bekrefter barn
- er det stort fokus på empati, omsorg og vennskap i samlinger og hverdagsaktiviteter
- veileder voksne barna i konfliktsituasjoner slik at de selv kan få erfaringer med å håndtere ulike utfordringer de møter

Lek og læring

Leken er grunnstammen i det pedagogiske arbeidet og aktivitetene i barnehagen. Rammeplanen sier at barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur.» I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre. Barnehagen skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek.

I Solkollen barnehage:

- bruker vi lekevalg, og tilrettelegger for god rollelek
- hjelper voksne barna til å fordype seg og utvikle leken
- er lek og lekevalg tilrettelagt etter barnas alder
- har vi en bevisst holdning til lek og språkutvikling
- brukes lek til å fokusere på Rammeplanens syv fagområder
- har vi materiell og utstyr som stimulerer til allsidig lek
- har vi smågrupper med fokus på lek og læring
- tar vi utgangspunkt i barnas interesser i spontane og planlagte aktiviteter
- har vi fokus på at barna lærer i samspill med hverandre
- er vi ute i all slags vær hver dag
- bruker vi utemiljøet og naturmateriell til inspirasjon i lek og aktivitet

Vennskap og felleskap

I barnehagen skal alle barn kunne erfare å være betydningsfulle for fellesskapet og å være i positivt samspill med barn og voksne. Barnehagen skal aktivt legge til rette for utvikling av vennskap og sosialt fellesskap og jobbe aktivt for å forebygge mobbing. Barnehagen skal være et inkluderende fellesskap med rom for det enkelte barn. Videre skal barnehagen bidra til at barna får en god barndom preget av trivsel, vennskap og lek. Felles opplevelser styrker samholdet i barnegruppa og gir gode relasjoner og vennskap. Barnehagen skal fremme positive handlinger som motvirker avvisning, mobbing og vold. «Mobbing av barn i barnehagen er handlinger fra voksne og/eller andre barn som krenker opplevelse av å høre til og være en betydningsfull person for fellesskapet» (Lund 2015).

I Solkollen barnehage:

- skaper vi vennskapsrelasjoner gjennom lek
- har vi rutiner for å jobbe med forebygging og avdekking av mobbing
- bruker «Læringsverkstedets handlingsplan mot mobbing i barnehagen»
- jobber vi aktivt med relasjonen mellom voksen/ barn, og barn/ barn
- er vi opptatt av å ha et godt foreldresamarbeid
- har vi månedlige fellessamlinger
- har vi samarbeid mellom avdelinger

Kommunikasjon og språk

Barnehagen skal være bevisst på at kommunikasjon og språk påvirker og påvirkes av alle sider ved barnets utvikling. I barnehagen skal alle barn få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen. Gjennom samspill, dialog og ulike aktiviteter skal barnet støttes i å kommunisere, medvirke, lytte og forstå og skape mening (Rammeplanen s. 23).

I Solkollen barnehage:

- legger de voksne til rette for at alle barn involveres i samspill og samtaler
- er de voksne bevisste på sin rolle i å være språklige forbilder og vi er lydhøre i kommunikasjon med alle barn
- veileder personalet hverandre i å være språklige forbilder
- fanger vi opp og støtter barn som har språk/ kommunikasjonsvansker
- bruker vi språksimulerende materiell som bøker, sangkort og konkreter
- arbeider vi med å implementere digitale verktøy
- bruker vi kommunens «språkstandard»

Vårt pedagogiske konsept

Solkollen bygger sin pedagogikk på Læringsverkstedets fortolkning av rammeplanen. Den norske barnehagetradisjonen bygger på et helhetlig læringssyn. Læringsverkstedet har utviklet et pedagogisk konsept som ivaretar dette perspektivet. Med **Hjerteprogrammet** og **Lekende læring, samspill og mestring,** ivaretar vi barnehagens samfunnsmandat (Lov om barnehager, 2005) og rammeplanens føringer for barnehagens innhold og oppgaver. Omsorg og lek, læring og danning er svært viktige elementer i grunnlaget for Læringsverkstedets pedagogikk.

Barns egenverd er kjernen i vårt pedagogiske konsept og sentralt i alt vårt arbeid. Hvert enkelt barn er kompetent og har iboende ressurser som skal komme til uttrykk og utvikles i barnehagen. Barns egen nysgjerrighet og undring legger grunnlaget for livslang læring. Barn skal støttes og oppmuntres til å utrykke seg, bli synlig og ha rom for medvirkning. For oss handler det om å gi barn rom, i både fysisk og psykisk forstand, for å utrykke seg sammen

med andre. Hvert enkelt barn skal oppleve å bli sett, hørt og forstått av anerkjennende, tydelige og nærværende voksne.

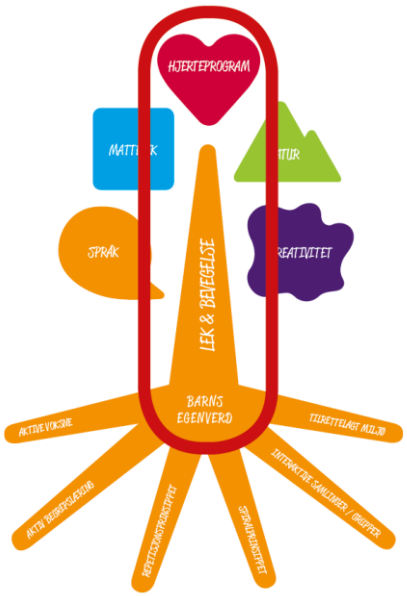

Lekende læring, samspill og mestring

Med lekende læring, samspill og mestring skal vi gi barna grunnlag til å utvikle seg, og bli den beste utgaven av seg selv. Et av barndommens særpreg er samspill i lek, der initiativ, fantasi og engasjement vil kunne finne sted. Barn skal få undre seg og stille spørsmål, søke opplevelser og gjøre erfaringer på egne læringsarenaer. Barnehagen skal gi rom for barns ulike perspektiver og opplevelsesverdener.

Gruppetid, lekevalg og hvilestund

Barnehagen har fast struktur på hverdagen. Dagsplanen består av ulike elementer som sammen gjør at hverdagen blir variert og forutsigbar.

Gruppetid er en daglig aktivitet hos oss. Her er det fokus på lek og læring. Hver gruppe har en voksen. Gruppetid er varierte aktiviteter, for eksempel samling, turer, forming, drama, snekring og gymlek. Her får barnet voksenkontakt, blir sett og hørt, og det får tid og konsentrasjon omkring et emne. Barna påvirker innholdet, og de skal ha mulighet til å være med å planlegge deler av programmet.

Lekevalg er en metode hvor barna presenteres for ulike lekforslag. Barnas medvirkning preger hverdagen i lekevalgtiden. Voksne legger til rette for god og utviklende lek. Lekevalgene varierer ut fra alder og modning. Lekevalgene gjør at barna får kompetanse i å leke med ulike barn og gir variasjon i lekeinnholdet. Det er spennende å legge frem noen overraskelser de dagene det er Supersamling og Hjerteprogrammet.

Både barn og voksne trenger variasjon mellom aktivitet og hvile, og dette er noe vi ønsker å være med å sikre i Solkollen. Rammeplanen understreker dette, og vi har valgt å ivareta det gjennom en daglig hvilestund i barnehagen

solkollen SUPER

Solkollen barnehager er verdimessig forankret i kristen tro og tradisjon (jmf. Barnehagelovens §1a). Verdiformidlingen er selve kjernen i Solkollen-konseptet. I Solkollen kaller vi de vanlige samlingsstundene for Supersamling. Gjennom Supersamlingene skal barna bli kjent med sentrale bibelfortellinger og oppleve dem relevante i sin egen hverdag. Gjennom samlingene sikrer vi at hvert barn blir sett og opplever mestring utfra egne forutsetninger. Nærværende voksne er nøkkelen til god verdiformidling. Dette skjer aller mest gjennom våre holdninger i hverdagen, og vårt barnesyn, men også gjennom strukturerte og planlagte aktiviteter. Vi har tradisjon for å delta på julespill som arrangeres for byens barnehager, og vi har påskevandring i Hellemyr kirke. Hos oss synliggjør vi andre religioner som er representert i barnegruppa og markerer noen av deres høytider og merkedager, dersom foresatte ønsker det.

Aktive voksne

Voksne i Læringsverkstedet er:

Vi skal skape en barnehage det stråler av

Læringsverkstedets satsningsområde

Relasjonskompetanse

Barns trivsel er den voksnes ansvar, og gode relasjoner er avgjørende i dette samspillet. Vi tror på at gode relasjoner, som en rød tråd i alt vi gjør, hever kvaliteten i barnehagen. Det bidrar til å skape et inkluderende leke- og læringsmiljø.
Kvaliteten på relasjonene og samhandling mellom ansatte og barn er særlig viktig for barns trygghet og utvikling. Å utvikle gode sosiale ferdigheter, empati og vennskap i barndommen er viktig for å kunne utvikle et godt selvbilde. Gode relasjoner vil igjen få betydning for trivsel, utvikling og læring.

Nærværende voksne

Voksne i Læringsverkstedet Solkollen er gode relasjonsmodeller som har stort fokus på at hvert barn skal oppleve seg sett og hørt. De skal merke at voksne er nærværende, har tid for dem og skaper en trygg barnehagehverdag. Omsorg skal prege alle hverdagssituasjoner, og er en forutsetning for barnas trivsel, vekst og utvikling. Å bli møtt av nærværende og omsorgsfulle voksne danner grunnlag for at gode relasjoner kan utvikles, både mellom barn – barn, barn – voksen og mellom voksen – voksen. Barn rustes for livet og opplever livsmestring.

Barnehagens satsingsområde 2019–2020

«Jeg er en god venn»

I Solkollen barnehage:

- bruker vi Læringsverkstedets handlingsplan mot mobbing
- bruker vi hjerteprogrammet
- snakker vi om trivsel og tilhørighet i foreldresamarbeidet.
- Gjennomfører vi udir sin brukerundersøkelse

Barns medvirkning

Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for, og oppmuntre til at barna kan få uttrykke sitt syn på barnehagens daglige virksomhet, jmf. Barnehageloven §3 og §3, grunnloven §104 og FNs barnekonvensjon artikkel 12 nr.1

I Solkollen barnehage:

- opplever barna en trygg og fleksibel hverdag som er tilpasset deres behov
- tar vi barnas innspill på alvor
- medvirker barna i blandt annet lekevalg
- er det god tid til lek der barna er aktive deltakere
- hjelper barna til med daglige gjøremål og oppgaver
- legger vi til rette for at store og små kan hjelpe hverandre
- har vi voksne som er observante og viser begeistring for barnas interesser

Samarbeid mellom barnehage og foreldre

Foreldresamarbeidet skal alltid ha barnas beste som mål. Vi skal sammen skape en sosial læringsarena som setter gode spor i barna.

Samarbeidet skal både skje på individnivå, med foreldrene til hvert enkelt barn, og på gruppenivå gjennom foreldrerådet og samarbeidsutvalget. Samarbeidet skal sikre at foreldrene medvirker og får innflytelse på barnehagens arbeid med å skape et helhetlig omsorgs-, leke- og læringsmiljø.

I Solkollen barnehage:

- samtaler vi med alle nye familier ved oppstart
- er det tilbud om foreldresamtaler to ganger pr. år for nye barn og en gang pr år for «gamle» barn og ellers ved behov
- har vi 17. mai fest (midten av mai) for barn og familier
- er det frokostsamlinger ved jul og påske
- har vi to foreldremøter i året
- får alle foresatte invitasjon til Solkollen Familieskole

Foreldreråd og samarbeidsutvalg

Foreldrerådet består av foresatte til alle barn og skal fremme fellesinteresser og bidra til at samarbeidet mellom barnehagen og foreldregruppen skaper et godt barnehagemiljø.

Samarbeidsutvalget (SU) skal være et rådgivende, kontaktskapende og samordnende organ. Samarbeidsutvalget består av foresatte og ansatte i barnehagen, slik at hver gruppe er likt representert. Barnehagens eier kan delta etter eget ønske, men ikke med flere representanter enn hver av de andre gruppene. Barnehageeieren skal sørge for at saker av viktighet forelegges foreldrerådet og barnehagens samarbeidsutvalg.

Planleggingsdager:

- **16.08.19**
- **18.10.19**
- **02.01.20**
- **14.04.20**
- **22.05.20**

Overganger

Det å begynne i barnehagen skal oppleves som en god start, både i forhold utvikling av trygghet og tilhørighet. Tilvenning, trygghet og tilhørighet er nøkkelord i forbindelse med alle overganger i løpet av barnehagetiden.

En overgang fører til endringer i barnets rammer og rutiner. I Læringsverkstedet Solkollen er vi opptatt av at barn og foreldre skal føle seg trygge, og bli møtt av kompetente, varme medarbeidere.

Ny i barnehagen

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid, slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn.

I Solkollen barnehage:

- inviteres nye 1 og 2 åringer og foreldre til 3-4 besøksdager før oppstart
- inviteres alle nye 3-5 åringer til besøksdag i løpet av våren
- har vi foreldremøte for nye foresatte i juni
- får alle nye tildelt hefte «Praktisk informasjon ved oppstart» noen måneder før barnet skal begynne i barnehagen

Fra småbarn- til storbarnsavdeling

I Læringsverkstedet Solkollen vil vi legge til rette for at barn og foreldre får tid og rom til å bli kjent med barn, og personalet når barnet bytter barnegruppe.

Vi legger til rette for en god overgang til ny avdeling for barna. I mai og juni måned vil vi legge til rette for lek i avdelingen sammen med nye barn og voksne. Barna som skal fra liten til stor avdeling inviteres med foreldre til besøksdag på ny avdeling før sommeren. Personalet har et ansvar for å skape trygghet og gode overganger for barnet. Vi ønsker at barna kan komme tilbake etter sommeren og glede seg til et nytt barnehageår.

I Solkollen barnehage:

- gjennomfører personalet overføringssamtaler mellom liten og stor avdeling før avdelingsbytte

Fra barnehage til skole

Barnehagen legger til rette for at de eldste barna har med seg erfaringer, kunnskaper og ferdigheter som kan gi dem et godt grunnlag og motivasjon for å begynne på skolen. Barnehagen skal bidra til at barna skal avslutte barnehagetiden på en god måte og møte skolen med nysgjerrighet og tro på egne evner. (Rammeplanen 2017. s 33, 34)

Solkollens Førskoleklubbarbeid har 3 fokusområder:

1. **Sosial kompetanse** *(eks. å være venner, få venner, dele, oppførsel, hilse, være en del av en gruppe, Hjerteprogrammet)*
2. **Antall, rom og form** *(eks. grunnleggende matematikk-lek rettet mot forberedelse til 1. klasse, spill, tall og telling, former, målinger, symmetri, parkobling)*
3. **Kommunikasjon, språk og tekst** *(eks. gjenkjenne bokstaver, små ord, eventyr, fra bilde til tekst, lyder, språket i leken)*

Solkollen barnehage:

- har vi skoleforberedende aktiviteter med det eldste årskullet i egne grupper
- inviteres 5 åringene til kor hver måned
- legges det til rette for skolebesøk
- Inviteres førskolebarn og foreldre til foreldrekaffe
- inviteres førskolebarn til en avslutning på våren
- har vi foreldretreff for skoleklubben
- tilbyr vi vanntilvenning i Aquarama i regi av Kristiansand kommune

Vår pedagogiske virksomhet

Planlegging

Planlegging gir personalet grunnlag for å tenke å handle systematisk i det pedagogiske arbeidet. Barnehagen er forpliktet til å begrunne, planlegge, vurdere og dokumentere at det pedagogiske arbeidet er i tråd med barnehageloven og rammeplanen.

Dokumentasjon

Rammeplanen fastslår at dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet inngår som en viktig del av barnehagens arbeid. Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet skal inngå i barnehagens arbeid med å planlegge, vurdere og utvikle den pedagogiske virksomheten.

Vurdering

Det pedagogiske arbeidet skal beskrives, analyseres og fortolkes ut fra barnehagens planer, barnehageloven og rammeplanen (Kunnskapsdepartementet, 2017).

Pedagogiske evalueringer som vurdering.

I Solkollen barnehage

- vurderer vi det pedagogiske arbeidet jevnlig
- evaluerer vi fortløpende ulike aktiviteter
- reflekterer vi over faglige og etiske problemstillinger gjennom Pedagogisk Analyse

Rammeplanens 7 fagområder = Læringsverkstedets 5 fagtema

Rammeplanen gir føringer for et helhetlig arbeid som skal sikre alle barn gode utviklingsmuligheter og trivsel. Barnehagens pedagogiske tilbud skal romme innhold fra rammeplanens syv fagområder.

Vi arbeider systematisk og kontinuerlig med alle rammeplanens fagområder. Læringsverkstedet har valgt å fortolke og sette rammeplanens syv fag*områder* sammen til fem fag*temaer*. Det bidrar til god organisering i vårt pedagogiske arbeid. Hvert fagtema har et eget ikon som går igjen i materiell som barnehagen bruker i sitt arbeid. Rammeplanens fagområde *Kropp, bevegelse, mat og helse* er en del av selve kjernen i vårt pedagogiske konsept og inngår i alle fagtemaene i løpet av uka.

Hjerteprogrammet er utviklet av Læringsverkstedet som et verktøy for barnehagens arbeid med sosial kompetanse. Hjerteprogrammet er for oss formålsparagrafen i praksis. Det dekker rammeplanens fagområde Etikk, religion og filosofi, samt elementer i fagområdene Nærmiljø og samfunn, Kropp, bevegelse, mat og helse. Gjennom Hjerteprogrammet dannes et godt grunnlag for livsmestring og barna rustes for å tåle livet.

Språk dekker rammeplanens fagområde Kommunikasjon, språk og tekst og inneholder alle elementer som sikrer at barnehagen arbeider med et godt språkmiljø og språkutvikling for alle barn. Fagtemaet språk inngår som en naturlig del i alt av barnehagens arbeid og hverdagsaktiviteter.

Mattelek rommer innholdet i rammeplanens fagområde Antall, rom og form. Barnehagens arbeid med fagtemaet Mattelek lar barn leke og erfare matematikk på en variert måte og som gir en begynnende matematisk forståelse. Fokuset på mattelek er størst for skolestarterne.

Kreativitet favner barnehagens arbeid med rammeplanens fagområde Kunst, kultur og kreativitet. Dette er et viktig fagtema og inngår i store deler av vårt pedagogiske arbeid.

Natur dekker rammeplanens fagområder Natur, miljø og teknologi, Nærmiljø og samfunn og Kropp, bevegelse, mat og helse. Barna får erfaringer og opplevelser med ulike sider av fagtemaet.

Barnehagens arbeid med fagområdene

Fagtemaer	Vi har fokus på
Hjerte	• hvem er jeg?, • mine følelser • mine hjerteskatter • hjerte for andre • en god venn • samspill • respekt • gøyale sprell • hjerte for verden
Språk	• rytme/ stavelser • begrepstrening • motsetninger • tekstformidling • bibelhistorier
Matte	• Plassering • størrelse • tall • styrke • finmotorikk
Kreativitet	• drama • skulpturer • tegning/ bilde • film/ foto, tekstil
Natur	• fugler • farger • sang/ rim/ regler • uteleker • eksperimenter
Lek og bevegelse	• kropp og bevegelse • mat og helse • lek

Et godt måltid

Rammeplanens fagområde ***Kropp, bevegelse, mat og helse*** er en del av selve stammen i vårt pedagogiske konsept og inngår derfor som del av innhold og arbeid med alle våre fem fagtema.

I Læringsverkstedet Solkollens barnehager får barna oppleve matglede og matkultur. Vi har i samarbeid med Ryfylkekokken Frode Selvaag og Arne Brimi utviklet «Et godt måltid». Gjennom «Et godt måltid» har vi også fokus på et sunt og variert kosthold, norsk kulturtradisjon og en hyggelig atmosfære. Barna er aktive deltakere i hele prosessen med planlegging, tilberedning av maten, gjennomføring av selve måltidet og opprydding etterpå. Måltidet for oss handler om mer enn bare å spise. Måltidet er en arena for fellesskap og samspill, mestring, gode opplevelser og samtaler. Dette er en del av hvert enkelt barns danningsprosess og bidrar til utvikling av barnas sosiale kompetanse.

I Solkollen barnehage:

- blir barna tilbudt et variert og sunt kosthold
- tar barna del i matlagingen og oppfordres til å smake på ny mat
- øver barna på selvstendighetstrening knyttet til måltid
- øver barna på å dekke på og hjelper med å rydde etter måltidet
- sitter vi i små grupper når vi spiser

Tilrettelegging

Tilrettelegging av det allmenpedagogiske tilbudet for barn som trenger ekstra støtte. Barnehagen skal sørge for at barn som trenger ekstra støtte, tidlig får den sosiale, pedagogiske og/eller fysiske tilretteleggingen som er nødvendig for å gi barnet et inkluderende og likeverdig tilbud. Tilretteleggingen skal vurderes underveis og justeres i tråd med barnets behov og utvikling.

I Solkollen barnehage:

- deler vi barna inn i smågrupper
- har vi faste voksne ved måltider og gruppetid
- har vi ulike grupperom
- har vi materiell tilpasset barns ulike behov

Bakgrunnsdokumenter

Lov og forskrifter

- Lov om barnehager (barnehageloven) (2005)
- Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver (2017)

Læringsverkstedets dokumenter

- Verdiplattform med Solkollens verdidokument.
- Veilederen «Vår pedagogikk»
- Solkollens konseptperm (2019)
- Handlingsplan mot mobbing i barnehagen
- Virksomhetsplan

Veileder fra Kunnskapsdepartementet

- Fra eldst til yngst, overgang barnehage-skolen (2008)

Veiledere fra Utdanningsdirektoratet

- Håndtering av kriser og sorg i barnehagen (2014)
- Språk i barnehagen – mye mer enn bare prat (2013)
- Barns trivsel – voksnes ansvar, veileder om forebyggende arbeid mot mobbing i barnehagen (2012)

Lenker til aktuelle hjemmesider

- Læringsverkstedet
- Regjeringen/Kunnskapsdepartementet/Barnehage
- Utdanningsdirektoratet/Barnehage
- PBL - Private barnehagers landsforbund